

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

ПЕРІОДИЧНА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріали.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ВЕЛИКА МІСІЯ

У житті кожної нації в усіх часах і обставинах, а в житті українського народу в його довготривалій, головне теперішній історичній неволі, спасенним добродієм була і залишається віра в Бога, у якій Церква грає рідну роль. Ніщо бо в світі не дає людині стільки моральної сили, а з нею й фізичної виносливості та відпорності на всі муки й терпіння, з одного боку, а мужності, завзятого героїзму в боротьбі за волю, правду і справедливість — з другого, як віра в Бога, як Церква. Доказує це однаково, як історія Церкви, так і історія народів. Церква чи не кожного дня в році відзначає своїх мучеників, що з ім'ям Бога на устах принесли найвищу жертву за Правду, а «Бог і Батьківщина» було їх залишалося гаслом усіх тих, що готові кров свою пролити і пролянуть її в обороні своїх невід'ємних, бо наданих їм їхнім Творцем прав, між якими є права на життя, волю і змагання до щастя — як це вимовно сказано в американській Декларативній Незалежності.

Проте, щоб збагнути значення віри в Бога та ролі Церкви в житті людей і народів, не треба вглядіюватися аж в історичну давнину. Останніх 60 років історії народів, повневолені і гноблені безбожницьким більшовизмом за залізною заслоною, є найвизначнішим свідченням і доказом цієї ролі. Зокрема, історія українських Церков, гекатомби жертв, що їх вони мусіли скласти на жертвишці більшовицького молоха, їх поворот до катакомб, як у перші часи переслідування християн, і взагалі спасіння сила, яку вони вливали і вливають у наболів серця й душі гноблених, але непокорених братів наших, — становить безприкладну епопею людського героїзму, до якого може піднести людину тільки віра в Бога та осяяна нею любов до Батьківщини.

Очевидно, що в таких обставинах грають особливу роль і мають окреме призначення наші Церкви у вільному світі. Про цю роль і це призначення не приходиться говорити, бо вони — наявні. Тому з великим призначенням, з великою полемікою і великими надіями треба ствердити, що українці в діаспорі, як ті, що поселилися і вже запустили коріння на нових місцях свого поселення, так і ті, що все ще залишаються скитальцями, належно оцінюють цінність своєї Церкви, гуртуються до неї, дбають про неї та вважають її найбільшою цінністю. Нарід наш, як на рідній землі, так і в діаспорі на волі, практикує те, що стало його законом: Без Бога — ані до порога!

Все ж таки, щоб наші Церкви могли продовжувати цю свою спасенну місію, щоб вони могли виконувати свої обов'язки перед Богом і народом, вони потребують не тільки вірних, але й священників. Саме в цьому відношенні Українські Церкви та їхні Владиків у вільному світі звертають нашу увагу на деякі труднощі: наші семінарії, які приготували людей з покликанням до високого священничого сану, не мають збоку вірних такої підтримки й опіки, яких потребують і на які більше ніж заслуговують. На таке припущення дозволяю до деякої міри і надруковане на іншому місці в цьому числі вимовне Архипастирське Послання Стефоровського Екзарха в справі розбудови семінарії св. Василія.

На північно-американському континенті масмо всього три теологічні семінарії: дві католицькі, Українську Католицьку Семінарію у Вашингтоні та Семінарію св. Василія у Стемфорді, і одну православну — Українську Православну Колегію св. Андрія в Вінніпегу. Свою увагу до цих наших богословських шкіл Український Народний Союз виявляє хоч би схваленням на щорічних нарадах свого Головного Уряду відповідної грошової пожертви із свого народного фонду. За цим прикладом повинні піти і всі члени УНСоюзу, і весь американсько-український загаль, щоб підтримати ці богословські школи якнайкраще, бо вони мають велику місію.

Не можна при цій нагоді не згадати коротко й про другу труднощі, про яку не говориться, але яка є загальною відомою. Масмо на думці невисплату кількості осіб, які поспішають священничому сану. Це ще не значить, що немає між нами людей з покликанням. Радше можна було б думати, що ці люди не мають сприятливих обставин, щоб не покликання в собі розвинути і піти за його гололосом. У цьому відношенні багато могли б допомогти батьки, які б, спостерігаючи таке покликання у своїх дітях, допомагали розвивати їх і йти за ним. Немає бо вищої призначення, як служба Богові і народові, немає бо вищої місії, як цю службу виконувати.

КЛОПІТ З АМБАСАДОРАМИ

Вірніше сказати б — то це клопіт Президента і державного секретаря не так з амбасадорами, як із обсядженіями відповідними людьми вільних керівних становищ в закордонних амбасадах. Отож, це проблема американської зовнішньополітичної служби, яка по нинішній день все ще остаточно не розв'язана. Складається на ній передусім брак достатньої кількості професійних дипломатів, себто постійних урядовців в зовнішньодипломатичній службі, які присвячують їй своє життя і, переходячи з службового ступня на ступінь, осягають максимум своєї кар'єри — становище уповноваженого посла з титулом міністра чи амбасадора в чужинських столицях. Цей, на перший погляд, незрозумілий брак молодих адитів у законнополітичному апараті її осіб і певним ступнем на такій службі, які погоджувалися б переїхати відповідальні керівні становища дипломатів, повнозначення з диспропорцією між роками, потрібними для роблення такої кар'єри, і розміром незначного державного платення, у порівнянні з куди кращими можливостями для молодих абсолютівтв американських університетів — працювати й заробляти в промислах, торгівлі і фінансах. Не виробляє це така американська дипломатія. До того ж невисока платня, яку вони дістають і величезні видатки, що їх вони мають робити поза межами ЗДА, якщо хочуть гідно представляти Америку, відвертати тісні особисті зв'язки з якнайширшим колом осіб у тих чужих країнах і вести інформаційно-пропагандистську роботу незалежно від вузьких бюджетних меж, — ці суто матеріальні причини свідчать також проти професійних дипломатів, себто урядовців, зданих на свою заробітну платню.

Таким чином Президент і державний департамент мусять оглядатися за «аматорами», себто за здібними й багатими одиницями з-поза урядового апарату, і призначати їх на керівні становища представників Америки в чужинських країнах. Це вже дає деякі добрі висліді. Американські часописи вказують особливо на Елсворта Бункера, який представляв ЗДА в Аргентині й Італії, а тепер з амбасадором в Індії, на Дейвіда Бруса, який з амбасадором у Західній Німеччині, на Клер Бут Лус, що такими світлинами літерами записався під час своєї праці в Італії. Проте, час від часу такі виривають сумніви, чи кожний вибір такого «аматора» — дипломата правильний.

Останній шум у зв'язку з цим зчинився із призначенням багатого бізнесмена з Огайо, Мексвелла Г. Глукса, амбасадором до Цейлону. Сам він признає, що не думав про таке становище і не старався за нього, а признає, яке дістав, було для нього несподіванкою. І він не думав спеціально приготуватися, коли його викликали під кінець минулого місяця на переслухання до сенатської Комісії для закордонних зв'язків, яка знайомилася з кандидатами на амбасадорів, що їх пропонує Презид.

Очевидно, не можна протягом дня чи тижня вивчити якусь країну, її історію, культуру, економіку, не можна пізнати її народ, нуртуючий в ньому течії та всі його проблеми. Це стосується тим паче до таких молодих держав, як Цейлон, який тільки у 1948 році дістав свою державну незалежність і його 8,500,000 населення — це різномовні і різнорідні племена із складними взаємними впливами з сусідньою Індією. Сам державний секретар Доллес заперечив, начебто позиція амбасадора в Цейлоні була другорядна, бо — мовляв — в сучасному міжнародному світі нема значення й професійності, а не «аматорів». А американська преса доволена з «справами Глукса», бо ця «справа» закінчується проблемою американської дипломатичної презентації і допомогла висвітлювати її труднощі.

Кожний свідомий український громадянин повинен знати, що кожна свідомість українська власна своїм обов'язком стоїть в рядках Українського Народного Союзу, щоб єсть членство в українській державі української нації.

Промовляючи 15 липня на лекції в Градському заводу «Болшевик», маршал Жуков сказав: «Антипартиїна група виступила проти поширення політичних, господарських і законодавчих прав союзних республік, видимо не бажаючи розставитися з правами, що їх вона тримала в своїх руках коло тридцяти років. Не знаючи становища на місцях, вони не вірили, що наші братські республіки зможуть без їхнього «мудрого» керівництва правильно вирішувати свої внутрішні справи».

Жуков перший ужив виразу про поширення політичних прав. В постанові ЦК партії Молотова, Маленкова, Кагановича і Шенілова, а також і в усіх інших документах, говориться лише про господарські, культурні та законодавчі права республік. Цілоправда, в цих заявах під

прем'єра Джона Катаявали на чолі так званого «народного фронту», до якого ввійшли й комуністи. Прийшовши до влади в квітні минулого року, він виключив двох комуністів-троцькістів до свого уряду і наважся дипломатичні зв'язки з Москвою та Пейнінгом. Але, проголосивши «нейтральність», заявив, що він не знає багато про країну, до якої має іти як представник ЗДА, проте напевно швидко опанує всі потрібні інформації і буде відповідно людиною на відповідному місці. Доллес дав два інші аргументи: поперше, мовляв, пожертва на партійний фонд не дискредитує ніякого кандидата, так само, не дискредитує його власний масток і признавали це у своїй практиці не тільки республіканські, але й демократична Адміністрація. Подруге, казав Доллес, нема чого докоряти Глуксу, коли він не знає, що прем'єр Цейлону з Соломон Вест Риджвей Дікс Вандарнаїке, людина з таким «трудним» ім'ям. Сам цейлонський амбасадор у Вашингтоні С. С. Гунверден у деякій мірі potwierдив слова Президента і державного секретаря, бо коли він зустрівся на довгій розмові з новопризначеним американським амбасадором, то цей знав уже чимало подробиць про його країну і зробив на нього дуже добре враження.

Очевидно, не можна протягом дня чи тижня вивчити якусь країну, її історію, культуру, економіку, не можна пізнати її народ, нуртуючий в ньому течії та всі його проблеми. Це стосується тим паче до таких молодих держав, як Цейлон, який тільки у 1948 році дістав свою державну незалежність і його 8,500,000 населення — це різномовні і різнорідні племена із складними взаємними впливами з сусідньою Індією. Сам державний секретар Доллес заперечив, начебто позиція амбасадора в Цейлоні була другорядна, бо — мовляв — в сучасному міжнародному світі нема значення й професійності, а не «аматорів». А американська преса доволена з «справами Глукса», бо ця «справа» закінчується проблемою американської дипломатичної презентації і допомогла висвітлювати її труднощі.

Кожний свідомий український громадянин повинен знати, що кожна свідомість українська власна своїм обов'язком стоїть в рядках Українського Народного Союзу, щоб єсть членство в українській державі української нації.

Очевидно, не можна протягом дня чи тижня вивчити якусь країну, її історію, культуру, економіку, не можна пізнати її народ, нуртуючий в ньому течії та всі його проблеми. Це стосується тим паче до таких молодих держав, як Цейлон, який тільки у 1948 році дістав свою державну незалежність і його 8,500,000 населення — це різномовні і різнорідні племена із складними взаємними впливами з сусідньою Індією. Сам державний секретар Доллес заперечив, начебто позиція амбасадора в Цейлоні була другорядна, бо — мовляв — в сучасному міжнародному світі нема значення й професійності, а не «аматорів». А американська преса доволена з «справами Глукса», бо ця «справа» закінчується проблемою американської дипломатичної презентації і допомогла висвітлювати її труднощі.

ГРІХИ „АНТИПАРТИЙНОЇ ГРУПИ“

Промовляючи 15 липня на лекції в Градському заводу «Болшевик», маршал Жуков сказав: «Антипартиїна група виступила проти поширення політичних, господарських і законодавчих прав союзних республік, видимо не бажаючи розставитися з правами, що їх вона тримала в своїх руках коло тридцяти років. Не знаючи становища на місцях, вони не вірили, що наші братські республіки зможуть без їхнього «мудрого» керівництва правильно вирішувати свої внутрішні справи».

Жуков перший ужив виразу про поширення політичних прав. В постанові ЦК партії Молотова, Маленкова, Кагановича і Шенілова, а також і в усіх інших документах, говориться лише про господарські, культурні та законодавчі права республік. Цілоправда, в цих заявах під

прем'єра Джона Катаявали на чолі так званого «народного фронту», до якого ввійшли й комуністи. Прийшовши до влади в квітні минулого року, він виключив двох комуністів-троцькістів до свого уряду і наважся дипломатичні зв'язки з Москвою та Пейнінгом. Але, проголосивши «нейтральність», заявив, що він не знає багато про країну, до якої має іти як представник ЗДА, проте напевно швидко опанує всі потрібні інформації і буде відповідно людиною на відповідному місці. Доллес дав два інші аргументи: поперше, мовляв, пожертва на партійний фонд не дискредитує ніякого кандидата, так само, не дискредитує його власний масток і признавали це у своїй практиці не тільки республіканські, але й демократична Адміністрація. Подруге, казав Доллес, нема чого докоряти Глуксу, коли він не знає, що прем'єр Цейлону з Соломон Вест Риджвей Дікс Вандарнаїке, людина з таким «трудним» ім'ям. Сам цейлонський амбасадор у Вашингтоні С. С. Гунверден у деякій мірі potwierдив слова Президента і державного секретаря, бо коли він зустрівся на довгій розмові з новопризначеним американським амбасадором, то цей знав уже чимало подробиць про його країну і зробив на нього дуже добре враження.

Очевидно, не можна протягом дня чи тижня вивчити якусь країну, її історію, культуру, економіку, не можна пізнати її народ, нуртуючий в ньому течії та всі його проблеми. Це стосується тим паче до таких молодих держав, як Цейлон, який тільки у 1948 році дістав свою державну незалежність і його 8,500,000 населення — це різномовні і різнорідні племена із складними взаємними впливами з сусідньою Індією. Сам державний секретар Доллес заперечив, начебто позиція амбасадора в Цейлоні була другорядна, бо — мовляв — в сучасному міжнародному світі нема значення й професійності, а не «аматорів». А американська преса доволена з «справами Глукса», бо ця «справа» закінчується проблемою американської дипломатичної презентації і допомогла висвітлювати її труднощі.

Кожний свідомий український громадянин повинен знати, що кожна свідомість українська власна своїм обов'язком стоїть в рядках Українського Народного Союзу, щоб єсть членство в українській державі української нації.

Очевидно, не можна протягом дня чи тижня вивчити якусь країну, її історію, культуру, економіку, не можна пізнати її народ, нуртуючий в ньому течії та всі його проблеми. Це стосується тим паче до таких молодих держав, як Цейлон, який тільки у 1948 році дістав свою державну незалежність і його 8,500,000 населення — це різномовні і різнорідні племена із складними взаємними впливами з сусідньою Індією. Сам державний секретар Доллес заперечив, начебто позиція амбасадора в Цейлоні була другорядна, бо — мовляв — в сучасному міжнародному світі нема значення й професійності, а не «аматорів». А американська преса доволена з «справами Глукса», бо ця «справа» закінчується проблемою американської дипломатичної презентації і допомогла висвітлювати її труднощі.

Кожний свідомий український громадянин повинен знати, що кожна свідомість українська власна своїм обов'язком стоїть в рядках Українського Народного Союзу, щоб єсть членство в українській державі української нації.

креслювалось, що реформи мають не лише господарсько-практичне, але також і політичне значення, бо усуваючи недоліки між народами і скріплюючи СССР. В совєтській термінології вислів Жукова про політичні права республік є новиною. І напевно є він не його особистим і випадковим висловом, а відображенням політики партії. У конфлікті між групою Хрущова і «антипартиїною групою» важливу роль грає національне питання. 18 липня «Известия» надрукували редакційну статтю п. з. «Велика сила ленінської національної політики». У цій статті оповідається про розбіжності в національному питанні, які привели до перекручу і перемоги Хрущова. Стаття ясно показує, що Маленков, Молотов і Каганович обстоювали російсько-імперіалістичну концепцію. «Известия» заявляють: «Виступаючи проти розширення прав союзних республік у ділянці економічного та культурного будівництва, фракціонери тим самим робили замах на міцність дружби народів нашої країни... Премудра управління промисловості і будівництва, створення економічних районів, раднаргопів значно поширили права союзних республік і зміцнили їх суверенітет... Виступаючи проти поширення прав союзних республік, антипартиїна група робила замах на основи ленінської національної політики і особливості різних націй. А якраз поширення прав союзних республік і дає можливість найбільш повно і різноманірно враховувати особливості всіх націй, без чого неможлива рівноправність народів».

«Известия» дають знати, що в національній політиці група Хрущова керується ленінською вказівкою про те, що «лише велика увага до інтересів різних націй усуває ґрунт для конфлікту, усуває взаємне недовір».

Група Хрущова ще не встигла виразно сформулювати практичних заходів у своїй національній політиці. В цьому напрямку вона діє з доброї волі, а під великим тиском повневоленіх народів. Одне ясне, що до національної проблеми в межах «соціалістичного табору» Хрущов виявляє велику чуйність. А відносини між російським народом і всіми іншими народами «соціалістичного табору» такі запутані й такі забірзані, що потрібно чимало часу, щоб у ці відносини внести ясність.

В недалекому майбутньому ми будемо свідками неминучих змін у відносинах між народами комуністичного табору. Вже тепер наявні такі позначки: припинено в совєтській пресі критику ревізіоністів і «національного комунізму» в сателітах, припинено лайку проти «буржуазних націоналістів» (хоч це не значить, що Москва змінила до них своє негативне ставлення), дозволено українській інтелігенції критикувати практику національної політики Кагановича, припинено звелучивання росіян, як провідної і найвидатнішої нації в СССР, одночасно підкреслюється боротьба Леніна

Минулорічний ювілей Івана Франка висунув кілька питань, що це доводило б обговорюватися на безперечну користь франкознавства. Проте, навіть чисто фахова дискусія неможлива у підсвітській Україні, де літературознавство це й досі не може відхилитися від згорі накресленої лінії. Яскравий приклад цьому — напад на проф. М. Пархоменка за те, що цей літературознавець відважиться ствердити, що Франко не був автором твору «Папів в альбом». Напад на М. Пархоменка був опублікований у квітневій книжці Львівського журналу «Жовтень» за цей рік і підписаний сімома привітними доцентів, кандидатів філологічних наук та письменників.

Виступ проф. Пархоменка пройшов би з меншим відгуком, але блистотели чистоти безбожництва в науці були настановлені гучними світлицями франківського ювілею на еміграції. У згаданій статті, що має заголовок «На захист атеїстичної спадщини геніального сина народу», читаємо: «Буржуазні українські націоналісти понесливали пашкальї статті і книжки, у яких спотворювали образ великого сина українського народу...» Зокрема, автор статті нападає на пресовця, сп. Константина Богачевського за його статтю «Останні дні життявої подорожі Івана Франка». Львівські автори добають «потіху злоби й ненависті до І. Франка як революційного письменника, що йде з табору реакції».

Отож, минулого року, на заключному засіданні наукової сесії Львівського університету, присвяченої ювілею Франка, виступив з кінцевим словом завідувач катедри російської літератури проф. М. Пархоменко. «Він заявив, що у двадцятитомовому виданні творів Івана Франка допущено фальсифікації. Такою фальсифікацією М. Пархоменко об'явив твір Івана Франка «Папів в альбом». Ця заява, зроблена несподівано й з претенсією на «відкриття», викликала в присутніх глибоке здивування, оскільки вчений заперечував авторство Франка голосливо, без будь-яких натяків на докази. Чи не краще було б М. Пархоменку висловити свої думки в такій формі, яка б дозволила їх заперечувати, а не користуватися для цього офіційним заключним словом при закритті конференції?»

Автори статті стверджують: «У нас немає жадного сумніву в тому цілком законному факті, що за два дні до смер-

Минулорічний ювілей Івана Франка висунув кілька питань, що це доводило б обговорюватися на безперечну користь франкознавства. Проте, навіть чисто фахова дискусія неможлива у підсвітській Україні, де літературознавство це й досі не може відхилитися від згорі накресленої лінії. Яскравий приклад цьому — напад на проф. М. Пархоменка за те, що цей літературознавець відважиться ствердити, що Франко не був автором твору «Папів в альбом». Напад на М. Пархоменка був опублікований у квітневій книжці Львівського журналу «Жовтень» за цей рік і підписаний сімома привітними доцентів, кандидатів філологічних наук та письменників.

Виступ проф. Пархоменка пройшов би з меншим відгуком, але блистотели чистоти безбожництва в науці були настановлені гучними світлицями франківського ювілею на еміграції. У згаданій статті, що має заголовок «На захист атеїстичної спадщини геніального сина народу», читаємо: «Буржуазні українські націоналісти понесливали пашкальї статті і книжки, у яких спотворювали образ великого сина українського народу...» Зокрема, автор статті нападає на пресовця, сп. Константина Богачевського за його статтю «Останні дні життявої подорожі Івана Франка». Львівські автори добають «потіху злоби й ненависті до І. Франка як революційного письменника, що йде з табору реакції».

Отож, минулого року, на заключному засіданні наукової сесії Львівського університету, присвяченої ювілею Франка, виступив з кінцевим словом завідувач катедри російської літератури проф. М. Пархоменко. «Він заявив, що у двадцятитомовому виданні творів Івана Франка допущено фальсифікації. Такою фальсифікацією М. Пархоменко об'явив твір Івана Франка «Папів в альбом». Ця заява, зроблена несподівано й з претенсією на «відкриття», викликала в присутніх глибоке здивування, оскільки вчений заперечував авторство Франка голосливо, без будь-яких натяків на докази. Чи не краще було б М. Пархоменку висловити свої думки в такій формі, яка б дозволила їх заперечувати, а не користуватися для цього офіційним заключним словом при закритті конференції?»

Автори статті стверджують: «У нас немає жадного сумніву в тому цілком законному факті, що за два дні до смер-

Минулорічний ювілей Івана Франка висунув кілька питань, що це доводило б обговорюватися на безперечну користь франкознавства. Проте, навіть чисто фахова дискусія неможлива у підсвітській Україні, де літературознавство це й досі не може відхилитися від згорі накресленої лінії. Яскравий приклад цьому — напад на проф. М. Пархоменка за те, що цей літературознавець відважиться ствердити, що Франко не був автором твору «Папів в альбом». Напад на М. Пархоменка був опублікований у квітневій книжці Львівського журналу «Жовтень» за цей рік і підписаний сімома привітними доцентів, кандидатів філологічних наук та письменників.

Виступ проф. Пархоменка пройшов би з меншим відгуком, але блистотели чистоти безбожництва в науці були настановлені гучними світлицями франківського ювілею на еміграції. У згаданій статті, що має заголовок «На захист атеїстичної спадщини геніального сина народу», читаємо: «Буржуазні українські націоналісти понесливали пашкальї статті і книжки, у яких спотворювали образ великого сина українського народу...» Зокрема, автор статті нападає на пресовця, сп. Константина Богачевського за його статтю «Останні дні життявої подорожі Івана Франка». Львівські автори добають «потіху злоби й ненависті до І. Франка як революційного письменника, що йде з табору реакції».

Отож, минулого року, на заключному засіданні наукової сесії Львівського університету, присвяченої ювілею Франка, виступив з кінцевим словом завідувач катедри російської літератури проф. М. Пархоменко. «Він заявив, що у двадцятитомовому виданні творів Івана Франка допущено фальсифікації. Такою фальсифікацією М. Пархоменко об'явив твір Івана Франка «Папів в альбом». Ця заява, зроблена несподівано й з претенсією на «відкриття», викликала в присутніх глибоке здивування, оскільки вчений заперечував авторство Франка голосливо, без будь-яких натяків на докази. Чи не краще було б М. Пархоменку висловити свої думки в такій формі, яка б дозволила їх заперечувати, а не користуватися для цього офіційним заключним словом при закритті конференції?»

Автори статті стверджують: «У нас немає жадного сумніву в тому цілком законному факті, що за два дні до смер-

Минулорічний ювілей Івана Франка висунув кілька питань, що це доводило б обговорюватися на безперечну користь франкознавства. Проте, навіть чисто фахова дискусія неможлива у підсвітській Україні, де літературознавство це й досі не може відхилитися від згорі накресленої лінії. Яскравий приклад цьому — напад на проф. М. Пархоменка за те, що цей літературознавець відважиться ствердити, що Франко не був автором твору «Папів в альбом». Напад на М. Пархоменка був опублікований у квітневій книжці Львівського журналу «Жовтень» за цей рік і підписаний сімома привітними доцентів, кандидатів філологічних наук та письменників.

У склад спеціальної комісії для таких справ входить теперішній правний радник Українського Конгресового Комітету Америки.

БОРІТЬБА ЗА ІВАНА ФРАНКА

26 травня 1916 року, І. Франко продуктував (писав) він уже не міг кілька років) своєю особистістю секретарей М. С. Колодін гнівну сатиру, свою лебедину пісню — «Папів в альбом».

Примітивність цього твору й неясні обставини його постання насували цілком зрозуміле припущення про фальсифікацію.

Проте, автори рішуче об'являють припущення деякого з літературознавців, що цю сатиру написав М. Колодін у 1946 році, приписавши її Франкові.

Спіраючи головне на спогади М. Колодіна, автори стверджують, що, коли зараз же після смерті Франка М. Колодін записав до редакції «Українського Слова» свою статтю «Останні хвилини Івана Франка», в якій згадувалося і твір поета «Папів в альбом», редактор категорично відмовився віддрукувати її, а доки записка про поему не була викреслена.

Про цікавий факт розповідає також б. військовий кореспондент Олександр Гуторович у нарисі «Останній день життя». Гуторович оповідає, що 27 липня 1944 року, коли червоної війська звали Львів, упав друг Гуторовича. Його застрелив німецький автоматчик, що засів на горіщі одного будинку. Будинок негачиво був оточений. Гуторович далі пише: «Я зупинився на ночівлю в будинку навпроти. Старик із свічкою лежав на запропонованому мені своє старовинне ліжко, але я відмовився і ліг поруч на дивані. Однак, заснувши, не міг і розговорився з стариком. Він виявився особистим секретарем письменника Івана Франка — Маріаном Семеничем Колодін... Я попросив... щось розповісти з життя Франка. Він охоче розповідав, а я записував».

О. Гуторович тоді ж перепирав прему «Папів в альбом» і пізніше передав цей текст в Інститут Літератури АН УССР.

За авторство Франка висловилися, зокрема, чеський літературознавець М. Неврлі та акад. М. Возняк.

Безперечно, мовно-стилістичні особливості дають підставу врахувати цей твір у спадщині Франка. Однак, справа це далеко не виключення і дискусія серед франкознавців про цей твір дуже потрібна. Така дискусія може відбутися на еміграції, — ані у Львові, ані в Києві — не допустять. Во досить було проф. Пархоменкові висловити свій сумнів, як опонент ставлять його на одну дошку з «ворогами народу» і, якщо проф. Пархоменко не поспішить покаятися, доля його буде сумна. Широко розтрублена закордонною «відлигою» це не заглушила до Львова.

Автори відстоюючи «атеїстичну спадщину» поета, так закінчують свій виступ: «... ми в інтересах істини не можемо оминути й тих фактів, з якими зіткнулася наша суспільність... коли люди, які вивчають і трактують творчість Франка з позицій радянського народу... висловили твердження, які об'єктивно льють воду на млинове колесо ворогів. Таким фактом була бездоказова, голослива заява професора М. Пархоменка про підбурювання поема «Папів в альбом», з якою ми ніяк не можемо погодитися».

ЛІТЕРАТУРА МИСТЕЦТВО РОЗВАГА

Яр. Рудницький

ПРО ПОЕТА, ЩО БУВ ЗАКОХАНИЙ У ЖИТТЯ

(В 20-річчя смерті Б. І. Антонича)

В липні 1957 р. минуло рівно 20 років з дня смерті Богдана Ігоря Антонича (1909-1937), одного з найзамітніших поетів-ліриків міжвоєнної доби. Антонич був справжнім поетом із Божої ласки, ерудит у повному цього слова розумінні, невтомний робітник пера та палкий захисник життя. Його вірші — це передусім мистецький супліддя багатогранного, нервового модерного життя, зокрема — українського життя. Визначалося вони глибиною й ширинною думки, тугою за нездійсненим, роздумуванням над собою, над своїм життям.

Коли поет пізнав, що — кожного серце окремих с

Дочасності красо незлібна!
Невже ж тобою не п'яніти?

(„Три перстені“)

Поет шукав тієї краси: у природі („Паліта“, „Замок“, „Ліс“ і ін.), у спорті („Бронзові м'язи“), у спогадах із дитячих літ на Лемківщині — вуличній своїй батьківщині („Зелена елегія“, „Три перстені“), „Елегія про співаючі двері“ і ін.), у святкових настроях („Різдво“, „Коліда“), в національному захопленні („Слово до розстріляних“), у воєнних справах („Коліска“, „Слово про чорний полк“), у здобутках техніки („Подорож літаком“), у місті („Пірка ніч“), то зно-

Об слово дзвонить слово — кусні бронзи віщі, — Співаю, [не кляну]
Розгорненим полком, пощербленим рядам, потроценим корогмам!
Зоріє, В відвороті полк. Анабазис під небом африканським. Ліс вбитих в небо спієв коле місяць, кров руда тее із нього. І обертаний вождем з серцевою зорі у вузі, спів потансний жбурнувши в хмари, наче визов, прокляле поразки бога [злого].
Немає ласки — і багнеті грузнуть в тіло, мов пуги [в чорнозем...]

Або громадянська війна в Іспанії та героїська оборона Алказару:

...Війна злочинна, братогубна, Сонце ранене крикавить: Незламна тисяча обранців здавалось в серцях розпук. Б'ючись, хто зна, чи не із друзями недавніми віч-на-віч... На морі полум'я мліє судно — незламний Алказар В торпільних тисячі експлозії, в кінках зрослих з динаміту, В корнях із картонів, очервонілих, сповитих в жар На наших осей очак прохолоди прямо з дієвності до міту. В розі вогненній мис мармурово-кам'яне обличчя. Щоб дати це одне свідство людській тузі за величчям.

Справді, немов багатострунна арфа, був Антонич — поет, арфа, що відгукувала на всі звуки життя. А також подувало було — як сказано — багато. Це щодо змісту.

Щодо форми Антоничевих віршів, то тут треба піднести з нього передусім його стиль (спосіб вислову) і мову. Стиль його — повний гнучких і нових порівнянь, часом незвичайних, — визначається свіжістю й образністю. Це мож-

Дозрівати довгі дні, як ярі яблука,
Ліне листя з лип,
Плине воза скрип.

В яслах яру ясний ластер яструба...
П'яне піємо на пілний трав
Вітер раграв.

Осіють дні все менші, нерівні,
Піють повоки пісні,
Ості, осокори,
Рія ос,
І ось
Вже осін
І осін
І осін
І осін

Ці не безглузда футуристична забавка в поезію, а дійсно продуманий і слушний відчутний вірш, що створює в читача відповідні настрої у зв'язку з замиренням природи восени.

Але с в Антонича вірші скромніші, простіші щодо форми. Ось, наприклад, „Ліст“:

На клатку паперу
Рука напише слово
Коротке: прощай.
Хоч тільки ось знову знову

Обіцяють солодкий
Одчай.
На клатку паперу
Рука напише, тремлячи,
Що тісно двом серцям
На світі
Широкому.

Мова Антонича визначається незвичайною чистотою, він про неї дуже пильно дбає, він її раз у раз дуже сумлінно згущував і вивчав. С в нього добрі й літературні наголос, с багато цікавих і см-

Богдан І. Антонич

лихих новотворів. Антонич мав те, що називають загально „мовним нюхом“, тобто вмів відчувати всі відтінки поодиноких слів чи зворотів і ними відповідно користуватися. Воно й не диво — Антонич був і мовознавець.

Антонич не творить сам собою якогось певного з'ясування напрямку в письменстві, його не можна вбачати в якусь одну літературну літву. А все ж за короткий час, бо всього п'ять років, він багати українську літературу чотирма збірками дійсно цінної й цінної поезії — „Привітання життя“, 1931, „Три перстені“, 1935, „Книга Лева“, 1936. Після його смерті вийшли неопубліковані його поезії двома збірками: „Зелена Євангелія“, 1938, „Ротаци“ (1938).

Крім віршів Антонич пробував свого пера в ділянці перекладів, повістей, драми: — не була йому чужа ні літературна критика, ні літературознавство. Він завжди визначав бистроту ума, цікавим і своєрідним підходом до справи й мовчазною здержаністю, беручи участь в дискусіях. Але те, що сказав чи написав, готов був боронити до загибелі.

У своєму домашньому житті мав мало часу на товариські зв'язки. Ім присвячував,

Іван Франко й Нобелівська нагорода

Мало хто знає, що І. Франко був першим кандидатом-українцем до нагороди Нобеля в 1916 р. разом з такими письменниками як А. Франс, Р. Роллан, Ю. Брандес, В. Брієзін-Сабай і ін. Під час свого перебування у Стокгольмі проф. Яр. Рудницький з Вінниці, переглядаючи архів Королівської Шведської Академії, зокрема Нобелівського

ВЕЛИКИЙ УКРАЇНСЬКИЙ КОМПОЗИТОР

(У 180-ліття трагічної смерті Максима Березовського)

У плеяді видатних діячів української культури, що своєю творчістю високо заперезували наші мистецькі здобутки і здобули признание чужинського світу, одне з почесних місць належить перелаченому загибелі високо талановитому композиторові Максимові Березовському. Трагічна смерть якого, що сталася 180 років тому, започаткувала довгий список наших втрат на культурний ниві.

Короткочасна творча діяльність Березовського, що припала на чорну добу української державності, вичена ще недостатньо і сама особа композитора мало популяризована, хоч він і цілком заслужує на це.

Народився Максим Березовський 27 жовтня 1745 року в Глухові на Чернігівщині. З раннього дитинства відзначався він надзвичайною музичністю і, діставши початкову освіту в глухівській школі, згодом вступив до Київської Духовної Академії, де він уважно вивчав стародавні українські співи та почав сам писати музичні твори. Разом з тим у Березовського вияви-

лись прекрасні голосові дані співака-баса і нахил до гри на скрипці. Видатні музичні здібності швидко висунули його з-поміж інших учнів, і він незабаром дістав запрошення увійти до Петербурзької придворної капели. Переїхавши до Петербургу, Березовський продовжував свої музичні студії під керівництвом придворного капелмейстера, італійського музики Чоліса.

Вже в цей час розкрились прекрасні задатки великого музичного таланту цього обдарованого українця, його знамениті здібності до композиції, талант скрипалів, блискучі вокальні дані. Березовський заангажувався до італійської оперової трупи, що виступала при дворі царя виставляла. На виставах він виявив себе як високообдарований співак-солист.

Слава Березовського все зростала і врешті уряд відрадівався йому в 1764 році на державний коштом для дальших музичних студій до Італії.

У відомій на всю Європу своїми музичними традиціями Болоньської академії Березовський незрівнянно поглиблював свою музичну освіту під безпосереднім доглядом педаго-

ГУМОРИСТИЧНІ ВІТАМІНИ МИКОЛИ ПОНЕДІЛКА

— Чи ти читав фейлетон Ігера в „Свободі“ про нову книжку Миколи Понеділка? — де пишеться, що ці гуморески — це „правдиві й не фальшиві таблетки гострого дотепу, добросердечного гумору і безжурного настрою“?

— Читав. Ікер написав правду про цю нову і першу книжку М. Понеділка, появою якої він скромно відзначає аж два ювілеї — десятиріччя своєї літературної гумористичної творчості і 35-річчя свого життя. Та, може, знайдуться й такі, які не схочуть повірити на слово Іванові про його друга Миколу.

— То нехай прочитають Миколу книжку. Знайдуть в ній всі, давніше друковані, його гуморески в різних періодичних виданнях (найбільше їх друкувалося в „Свободі“), а також і нові, ще досі не друковані.

— Та не всі читачі погодяться з тобою. Деякі з них скажуть, що з гуморесок Понеділка не можна аж так сміятися, щоб притримувати живіт з обережністю, щоб він не тріснув. Але автор міг би їм відповісти на те так: „Пішучи гумореску, я хотів не лише розвеселити читача (хоч це з великою частиною моєї цілі), бо я бажав ще, щоб той читач ще й подумав трохи над моїм твором“.

— Вдумливий читач буде думати над кожним прочитаним твором.

— Це так. Але с й такі читачі, які читають книжку тільки на те, щоб швидше проходили час, і не дуже флософують над тим, що читають.

— Воно не так то легко піти за гуморескою, бо в гуморесках висміюється людські слабості, в тому і слабості читачів, а це не завжди людям до вподоби. На останньому Міжнародному Конгресі Гумористів визнано за найкращу таку дефініцію гумору: „Гумор — це така незрівняльність, яка змушує нас до сміху з самих себе і з доклятих світу та змушує нас пригадати, що в нас немає нічого, що спонукувало б нас до сміху“.

— Залиши цю бистроту гумористичну філософію, я

* Микола Понеділок Вітаміні. Гумористичні образки по той по цей бок океану. Видання Ю. Середка, обкладинка і рисунки в тексті роботи Бориса Крикуна. Цікаві автора — роботи німецького майстра Тієрнера, Буенос-Айреса, 1957, ст. 320.

га падре Джіабатіста Мартіні Старшого.

В Італії широко розгорнувся композиторський талант Березовського. Перебуваючи в нерозривному духовому зв'язку з батьківщиною, він писав „Літургію“, концерти „Слава во вишніх Богові“, „Милість і суд вострою Тобі, Господи“ — причасні пісні. Їх характеризують бездоганна музика, простота, погодженість слова і музики.

Своїми музичними успіхами композитор здобув собі в Італії велику славу. Наважачись в Болонію разом з юнієм Моцартом, Березовський перемагав його на музичному конкурсі. Ім'я славного українця викрабувало на мармуровій таблиці академії і надавало йому звання почесного академіка. Численні інші музичні академії обирають його своїм почесним членом.

З-під пера Березовського виходить в Італії опера „Демонфонт“, перший в історії музичних оперний твір, що його написав українець. Текстом для опери послужила композиторові одіомея віршована драма Піетро Метастазіо.

Сюжет твору, що висвітлював боротьбу між коханцями і обольотом, у висліді якої моральна сила перемагала пристрасть, композитор вивів у формі класичної трагедії. Яскрава прозора музика цілком

Микола Шербак

ОСТРІВ ШЕЛТЕР (SHELTER ISLAND)

Молодому Ірку О. Дончуківі, першому поселенцеві українців на острові Шелтер, Н. Н.

Зарослі мохом зелені кругі
Та ще водою вирізьблена річ.
Тут індійці мали свій курінь
І слухали, як звилі б'ють ресугі.

На горах буки та дуби могуті
Розкинулі на спраглу землю тії,
А над водою крають висогінь
І все затіють риб заїлки спіймагі...

Пієма і сліди давніх індійців,
Як в Україні древніх дорослих,
І ватажок до зброї не скликає.

Лиш океан гоїдає кораблі,
Та буйнолістії буки на землі
Шумлять, як піємо, що життя безкрає!...

Липень, 1957.

М. Скала-Старицький прибув знову до ЗДА

Цього місяця приїхав до Нью-Йорку відомий наш співак, перший тенор Королівської Опері в Брюсселі Мирослав Скала-Старицький.

Під час свого перебування на американському континенті М. С. Старицький (Міро Скала) дасть кілька виступів. Першими будуть слухати гарного співа нашого артиста українці торонтоноської громади. В репрезентативній залі Мессей Гол в Торонто виступить Міро Скала 15 вересня з новою програмою українських та класичних пісень.

Українська громада Нью-Йорку мала нагоду насолоджуватися високомистецьким виступом М. Скали-Старицького в 1955 р., але віримо, що й цим разом наш правдивий тенор не погордить Метрополією та пригадає нам красу свого джерельно-свіжого голосу.

Акомпаньямент спочивати-ме в фахових руках молодого

М. Скала-Старицький

нашого композитора д-ра Ігоря Соєвського. Про фахову підготовку концерту дбав українська фірма АРКА в Нью-Йорку.

каж, що як поцвілі від давності. З того не вдоволені агітатори, але дудусь відгрізається так: „Поцвіли, що ж тут дивного, що поцвіли? Коли совєтське життя цвіте, то чому бочкам не можна? Скажмо — цвітіння життя — значить на всіх фронтах цвітіння...“

— Те саме робить і галицький селянин із-під Стрия в „Будинку відпочинку“, який говорить про „щасливе життя“, але при кінці заявляє, що „вже нема своїх спогадів, були, але тепер краще не згадувати“.

— І такі всі герої з-під комуністичної окупації. В них українська людина колючим словом викинула свою „любов“ до російсько-комуністичного режиму. „Вітаміні“ М. Понеділка, — це гуморески не тільки для відпочинку, але й для розуму. Це гуморески про два світи, які с розділені океаном, але с об'єднані любов'ю

автора до української людини, яка і тут і там мріє про свою поневолену країну.

— А щоб ти сказав про чистоту формальних засобів їхнього автора?

— Не всі ці гуморески с на однаковому рівні. Гадаю, що над деякими автор не попрацював стільки, скільки треба, бо спішився віддати їх до друку. Але автор ще молодий і він зможе ще попрацювати над цим своїм жанром, який с тільки однією формою творчості Понеділка. Автор має готову збірку оповідань і вже пробував свої сили в драматичній творчості.

— Ніхто не сумнівається в здібності автора „Вітаміні“...

— Це правда. Але один великий письменник сказав, що здібність, це тільки 10 відсотків його успіху, а 90 відсотків — це його працьовитість.

Л. Луців.

зневірившись у можливість дістати відповіді до своїх освітніх і талантових посади, не маючи змоги допомогти поневоленому українському народові, Максим Березовський та жко захворів і, мабуть у вигляді протесту проти несправедливості, ставши як пізніше Артем Вадел, жертвою тієї чорної доби поневолення і започаткувавши своє смертне довіг мартирологію діячів української культури.

Коли в Росії смерть Березовського промовчала і пам'ять про нього швидко загубилася, то на Заході слава його не загинула. Славний італійський учений Л. Саккетті в своєму нарисі загальної музики, англійський музиколог Стаффорд в історії музики, французький дослідник Феті в „Загальній біографії музики“, як і інші визначні історики музики в інших країнах, поруч з великими композиторами Європи згадували й Березовського, відзначали його талант і вклад у всевітню музичну скарбницю. Треба вірити, що незабаром прийде час, коли спадщина Максима Березовського буде дбайливо зібрана, належно оцінена й виконувана на вільній Україні.

Г. Л.

БЕРНАР ЛЬОРЖУ

У цьогорічному мистецькому сезоні в Парижі було багато цікавих виставок. Широко коментована виставка найновіших образів Пікассо, прийнята, як завжди, з великою повагою, але без особливого ентузіазму, в травні перша бісенна в Парижі молодих мистців, яка була подвійним найновішим тенденції у мистецтві. А на ній не менш сенсація! Справжня сенсація — відкриття 25 травня виставки Бернара Льюржу.

Виступи Льюржу мали завдання велику дозу сенсації. Кілька років тому він оголосив маніфест проти абстрактного мистецтва. Він і є в Парижі, як не головним, то найголовнішим опонентом проти впливів Пікассо і Матісса. Цим разом його вістря звернене проти молодих мистців. Не називаючи імені, що це атака проти Бернара Бюфе — молодих мистців опанувала паніка перед кольором, бо далеко трудніше малювати кольором, ніж чорною, білою і сірою, — пише Льюржу. Малює чорно-біле — це малює романтичне, це малює роману панин Сеган. Але вістря Бернара Льюржу звернене не тільки проти панівних тенденцій сьогоденного мистецтва. Цьогорічний його виступ — це протест проти всього. — Я хотів протестувати проти духа замкненості, пише Льюржу, проти торговців образами проти музейних консерваторів, проти всього, що застояне і брудне.

В травні в Парижі чудесні теплі дні. На вулицях повно парижан, на великій Площі інвалідів усталені каруселі, колеса щастя, лавочки з содовою водою під кольоровими парасолями, будинок воржок — все для розваги і дозволя парижан. Там розтагнув свою будинок Бернар Льюржу, і парижани, виходячи від воржок, заходять в сусідні двері і на виставку образів, без великого здивування, бо в Парижі найнатуральніші речі — зовсім природні. Тут і немає незвичайних речей.

Барак Льюржу тільки назвою нагадує барак. Це одна з найвеличніших урядових сучасних виставок в Парижі, і коштує десь трохи більше, ніж винний найкращої галерії. Це дві розкоши урядових залів, які запропонував архітект, з малими фотелями, хідниками, неоновим світлом. Але це називається барак, і з цього барак, за словами Льюржу, має початися новий рух і поворот мистецтва до його популярного сенсу... ледве чи від цього акту Льюржу галерії і музеї перестануть існувати, і ледве чи від сьогоднішніх малюнків почнуть ставити власні барак. Але думає Льюржу не зовсім позбавлена глузду. Цим він каже, що мистецтво

Плакати Льюржу

ІВАН ФРАНКО І УКРАЇНСЬКА МУЗИКА

Столі роковини з дня народження Івана Франка відзначають життєм гомон у всій українській пресі, в цьому й у виданнях підсвідомості України. Цим роковинам присвячує м. ін. дев'ять чисел літературно-художнього журналу "Жовтень" (за місяць вересень 1956), який виходить у Львові, як орган спілки українських письменників України. Є в ньому і статті з музичною тематикою, про які хоч тут згадати.

В статті Івана Франка і музики" навісвітлює Станіслав Людкевич відношення Івана Франка до української музики та українських композиторів, його праці і значення в ділянці українського музичного фольклору. Згадує про вплив творів Франка на творчість українських композиторів та аналізує причини чому порівнюють не багато поетичних творів Франка діалектне музичне оформлення. Автор підходить до своїх тем обережно, щоб, як пише, уникнути деяких недоцільностей або її перебільшень, в які не раз вдаються автори аналогічних критичних нарисів, щоб довести, що даний письменник був музично обдарований чи музично освічений і тому як раз міг глибоко розуміти чи відчувати музичні твори. Така настанова ніяк не сприяє піднесенню величчя його духа". Стаття Людкевича написана фактово й об'єктивно.

В статті "Він був слугою народу" проф. київської консерваторії М. Микіша подає свій спогад про І. Франка, коли то він, Микіша, як учень М. Лисенка, був у нього на мистецьких вечорах, на яких збиралася найталановитіші дітяки української і російської культури. Зрозуміло, що Микіші треба було впровадити у квартиру М. Лисенка і дітяки культури "старшого брата", яких, як знаємо, Лисенко не дуже то любив. А втім і сам Микіша проговорюється, що коли зустрічі були насичені атмосферою народної творчості і патріотизму, а не навпаки до царського самодержавства (і ділячі російської культури чому потуралі?) та що на однім таким вечорі російська поліція заарештувала Лисенка. В 1907 році на одній вечірці були присутні також Іван Франко, Коцюбинський і Леся Українка, яка під час дружних бесід і суперечок "послалася на вчення К. Маркса і навела ряд цитат, що свідчили про її знання і розуміння основних положень марксистського вчення". По-за тими "реверсами" в честь своїх "босів" згадує Микіша про ювілейні святкування в честь Франка у Львові та про свій виступ на ювілейному концерті в 1913 році зі солов'їями до слів Франка. На цей концерт приїхав був Микіша з Києва, запрошений львівським комітетом для відзначення ювілею Франка. Григорій Нудьга, кандидат філософських наук, у статті "Його пісня живе" пише про праці І. Франка з обсягу українського фольклору та про

НАРИСИ З ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

Під таким заголовком з'явився нещодавно 1-ий том праці проф. І. Власовського в англійській мові, у виданні Української Православної Церкви в Америці. Мас він 265 стр. друку, список митрополитів України, великий показачик та 46 ілюстрацій. Це є перший том у перекладі з 3-4-томового українського видання, з яких два вже вийшли, а третій в процесі друку. Переклад на англійську мову зробив М. Дикоский з допомогою кількох осіб, прізвища яких згадується у передмові М. Дикоского. Найкращий переклад дуже добре, ніякою мовою, що у читача не викликає сумнівів та труднощів.

Кілька слів треба сказати про самого автора, проф. І. Власовський родом з Харківщини, виховані в священничій родині, закінчив Харківську духовну семінарію (був колегієм, де навчався свого часу Г. Сковорода), а потім Київську Духовну Академію. В 1908 р. вступив на наукову дисертацію на тему "Критика історичного матеріалізму в походженні християнства". Але в тому самому році духовна адміністрація оголосила І. Власовського "революціонером" і тим самим позбавила всякої можливості працювати в церковних установах. Після того проф. І. Власовський переїхав на Волинь, де присвятив себе педагогічній діяльності. Був директором гімназії в Луцьку, а від 1930 р. став брати активну участь в церковному житті Волині. Він є автором чисельних праць на теологічні теми.

Пару місяців тому в Нью-Йорку вийшла друком праця Р. Пейна — "Святий Огонь", присвячена Отцям Східної Церкви. Згадуємо навісвітлює про цю книгу тому, що вона являє собою ліній передмову до праці проф. І. Власовського — оповіді про розвиток Православної Церкви на Сході, зокрема у Візантії, про її устрій, дух і головне вказує, що відокремлення Західної і Східної Церков не зв'язане з якоюсь однією датою, а сталося від самого початку, коли зустрілися різні ментальності і різні розуміння релігійних проблем.

Християнство забавлялося, оскільки, в якому воно розвивалося, Римський Захід є практичний, легалістичний, з твердим промовою, пов'язаний єдиною організацією, Східна Церква ж багата національними Церквами і не так тісно пов'язана в своїй організації. Особливості православ'я легко поміняються в творчості Отців Церкви.

Неможливо в короткій статті вказати всі найважливіші моменти історії православної Церкви. Найкраще це зробити в книжці "Історія православної Церкви" проф. І. Власовського, яка вийшла в Нью-Йорку в 1957 р. на українській мові. Автор має багато оригінальних думок, які не раз впливають перед читачем. Ось на стр. 14-16, говорячи про Константинопольський патріархат, він пише: якщо "Церква визнає більше чужого елементу в історії для різних тимчасових цілей, наприклад націоналізація чи культурного піокерання тієї чи іншої частини своєї території, тоді виростає сильніша серед цієї частини прагнення церковного самозбереження, що найбільше видно в історії Болгарії, Сербії або Румунії". Цей самий процес прийшов до свого повного оформлення в 1917 р. на Україні, хоч мовляючи історія Православної Церкви тоді не хотіла й не визнавала українських аспірацій". Далі, на стр. 18-19, автор говорить, що русифікація Церкви в Росії в Православній Церкві на протязі ХІХ-ХХ ст. ст. викликала сильну ворожнечу до Української Церкви в 1917 р. Між іншим, як оцінює історія православної Церкви збігання з думками відомого американського історика С. Латурета в його 7-томній історії християнства (т. 3, стр. 368).

На стр. 16-17 проф. Власовський говорить, що перші три століття християнства і період Вселенських Соборів, фактично є історією окремих Православних Церков — частково універсальної Православної Церкви з національними Церквами українського Народу, історія якої є предметом цієї праці.

Автор висловлює думку, що в 988 р. з заснуванням київської митрополії, як формальної й канонічної складової частини Константинопольського Патріархату, і до 1862 року вона мала характер не єдиної, а Православних Церков була тісно пов'язана з життям та призначенням її народу, як нації, після того була фактично підпорядкована Московському патріархату. "Національний елемент в житті Церкви був найбільш розвинутий, коли держава незалежна народу була втрачена і Україна стала частиною чужих держав, Литви, Польщі та Московії".

Тут треба додати, що ще в 1767 р. українські, як і грузинські, списки не були на списку ієрархів Московського патріархату, про що свідчить в своїх описах тогочасної Росії англійський посол Г. Макарець.

Говорячи про впливи на розвиток Української Церкви, автор згадує, крім Візантії, також Балкани, але не згадує православної Грузії, хоч маємо кілька таких джерелів вказівки. Ці впливи залишили деякі сліди в нашій лексикі, як наприклад, баня, грузинське — баня, газда, гуля, птах, чалия та інші. Про грузинський вплив на Україну широко згадує зокрема бл. Киїрон у своїй історії Грузинської Церкви, наводивши при тому думки проф. Лопатинського з 1902 р.

Наслідки занепаду Візантії, а також занепаду загалом Римської Імперії, привели до великих змін у духовному житті народу того часу. На Заході, за словами Т. Рукера, Церква стала джерелом Ренесансу, а на Сході, як це показує І. Власовський, стала джерелом нової розбудови культурного життя та поглиблення релігійного виховання.

На стр. 26 проф. Власовський правдиво оцінює значення літописів та інших літературних пам'яток, які творили основні наші культури, підкреслюючи дуже важливий аспект цієї праці, що в них не тільки самі історичні факти, дані, мають значення, але й головне, "говорять вони серцем", передають настрої поколінь.

У той час, коли Польща подала активну боротьбу з Українською Церквою, стараючись замінити православ'я католицизмом, українські релігійні особи знайшли в притаманній православному вірі прикмету, яка дає достатню енергію для захисту своїх прав. Автор докладно описує, як то Петро Скарга (1577 р.) виступав з гострою критикою проти слов'янської мови в церковному вжитку, як напад на "русинський" мову, що є мовля, некультурною й ні до чого не придатною, і як вінмався, щоб свавільно читали тільки в грецькій або латинській мові.

Виступ П. Скарги, а за ним боротьба проти єп. Балабана, що її поведи сауті з Вильна, наклали нову енергію православ'я українців, які вийшли за нові переклади євангелій на руську мову. Про це точно сказано в передмові до Перекладу Євангелія, уривок з якого наводиться Лоточкий в "Українських Джерелах Церковного Права" (стор. 29). На жаль, проф. Власовський не згадує про це детально. Правда, на стр. 63-19, у зв'язку з проповіддю в слов'янській мові Кирила та Методія, наводиться досить цікавий матеріал іхніх ворогів.

Високий дух Православної Церкви в часи перед Берестейським собором, найбільше видно в історії Болгарії, Сербії або Румунії". Цей самий процес прийшов до свого повного оформлення в 1917 р. на Україні, хоч мовляючи історія Православної Церкви тоді не хотіла й не визнавала українських аспірацій". Далі, на стр. 18-19, автор говорить, що русифікація Церкви в Росії в Православній Церкві на протязі ХІХ-ХХ ст. ст. викликала сильну ворожнечу до Української Церкви в 1917 р. Між іншим, як оцінює історія православної Церкви збігання з думками відомого американського історика С. Латурета в його 7-томній історії християнства (т. 3, стр. 368).

На стр. 16-17 проф. Власовський говорить, що перші три століття християнства і період Вселенських Соборів, фактично є історією окремих Православних Церков — частково універсальної Православної Церкви з національними Церквами українського Народу, історія якої є предметом цієї праці.

Автор висловлює думку, що в 988 р. з заснуванням київської митрополії, як формальної й канонічної складової частини Константинопольського Патріархату, і до 1862 року вона мала характер не єдиної, а Православних Церков була тісно пов'язана з життям та призначенням її народу, як нації, після того була фактично підпорядкована Московському патріархату. "Національний елемент в житті Церкви був найбільш розвинутий, коли держава незалежна народу була втрачена і Україна стала частиною чужих держав, Литви, Польщі та Московії".

Тут треба додати, що ще в 1767 р. українські, як і грузинські, списки не були на списку ієрархів Московського патріархату, про що свідчить в своїх описах тогочасної Росії англійський посол Г. Макарець.

Говорячи про впливи на розвиток Української Церкви, автор згадує, крім Візантії, також Балкани, але не згадує православної Грузії, хоч маємо кілька таких джерелів вказівки. Ці впливи залишили деякі сліди в нашій лексикі, як наприклад, баня, грузинське — баня, газда, гуля, птах, чалия та інші. Про грузинський вплив на Україну широко згадує зокрема бл. Киїрон у своїй історії Грузинської Церкви, наводивши при тому думки проф. Лопатинського з 1902 р.

Наслідки занепаду Візантії, а також занепаду загалом Римської Імперії, привели до великих змін у духовному житті народу того часу. На Заході, за словами Т. Рукера, Церква стала джерелом Ренесансу, а на Сході, як це показує І. Власовський, стала джерелом нової розбудови культурного життя та поглиблення релігійного виховання.

На стр. 26 проф. Власовський правдиво оцінює значення літописів та інших літературних пам'яток, які творили основні наші культури, підкреслюючи дуже важливий аспект цієї праці, що в них не тільки самі історичні факти, дані, мають значення, але й головне, "говорять вони серцем", передають настрої поколінь.

У той час, коли Польща подала активну боротьбу з Українською Церквою, стараючись замінити православ'я католицизмом, українські релігійні особи знайшли в притаманній православному вірі прикмету, яка дає достатню енергію для захисту своїх прав. Автор докладно описує, як то Петро Скарга (1577 р.) виступав з гострою критикою проти слов'янської мови в церковному вжитку, як напад на "русинський" мову, що є мовля, некультурною й ні до чого не придатною, і як вінмався, щоб свавільно читали тільки в грецькій або латинській мові.

Виступ П. Скарги, а за ним боротьба проти єп. Балабана, що її поведи сауті з Вильна, наклали нову енергію православ'я українців, які вийшли за нові переклади євангелій на руську мову. Про це точно сказано в передмові до Перекладу Євангелія, уривок з якого наводиться Лоточкий в "Українських Джерелах Церковного Права" (стор. 29). На жаль, проф. Власовський не згадує про це детально. Правда, на стр. 63-19, у зв'язку з проповіддю в слов'янській мові Кирила та Методія, наводиться досить цікавий матеріал іхніх ворогів.

Високий дух Православної Церкви в часи перед Берестейським собором, найбільше видно в історії Болгарії, Сербії або Румунії". Цей самий процес прийшов до свого повного оформлення в 1917 р. на Україні, хоч мовляючи історія Православної Церкви тоді не хотіла й не визнавала українських аспірацій". Далі, на стр. 18-19, автор говорить, що русифікація Церкви в Росії в Православній Церкві на протязі ХІХ-ХХ ст. ст. викликала сильну ворожнечу до Української Церкви в 1917 р. Між іншим, як оцінює історія православної Церкви збігання з думками відомого американського історика С. Латурета в його 7-томній історії християнства (т. 3, стр. 368).

На стр. 16-17 проф. Власовський говорить, що перші три століття християнства і період Вселенських Соборів, фактично є історією окремих Православних Церков — частково універсальної Православної Церкви з національними Церквами українського Народу, історія якої є предметом цієї праці.

Автор висловлює думку, що в 988 р. з заснуванням київської митрополії, як формальної й канонічної складової частини Константинопольського Патріархату, і до 1862 року вона мала характер не єдиної, а Православних Церков була тісно пов'язана з життям та призначенням її народу, як нації, після того була фактично підпорядкована Московському патріархату. "Національний елемент в житті Церкви був найбільш розвинутий, коли держава незалежна народу була втрачена і Україна стала частиною чужих держав, Литви, Польщі та Московії".

СВІДЧЕННЯ ЛІТОПИСІВ ЩОДО ПОХОДЖЕННЯ РУСИ

В 1956 р., в Мюнхені, вийшла в світ наукова розвідка проф. В. Т. Гришка. "Свідчення літописів щодо походження Русі". Стислий зміст розвідки, який, подано в німецькій мові. Той факт, що в Європі книга скоро розійшлася і стала підручним документом до тем сучасного дослідження Сходу Європи і більшовизму, говорить за її вагість і актуальність.

"Надзвичайно ми, українці, силкуємось удомовити, що ми становимо "новий" чи "молодий" нарід. Своєю порівнянню молодого наріду — ім'ям "Україна", який сів нападати, як держава, не тільки ми зрозуміли, а й наші мости до свого давнього славного державного минулого. Викликаючи ім'я Русь, ми калічили себе як націю, ми робимо з себе якесь соціологічне соромливе немовля, нікому незнане. Легко відсунувши своє ім'я Русь, ми тільки довели б нашу слабку історичну пам'ять та відмовились від своїх дідів і прадідів, уявляли б нитку зв'язку з тисячолітньою власною державністю й політично-культурною традицією Русів і козацтва Русів" (стор. 17).

Така теза і правда, як знаємо, новісвідана. Автором після поданих джерел і свідчень з літописів.

Ще в час мирних переговорів Української делегації з Делегацією Московською, 31-го травня 1918 р. відповідіючи Раківському, гетьманський дипломат Сергій Шелухін відрубав: "Росія взяла ім'я від України".

Європейська преса, що писала тоді про Відродження Української Державності, підкреслювала, що "Київ не дасть себе поновити Московцю; нападати, треба передбачити, що в цьому часу (середній імперіалізм змінився в Києві, та із Києва піде нове будівництво Руської державності і руської господарчої політики" (П. Бернгардт).

З арабських, німецьких та руських документів, з літописів східно-європейських, як бачимо з праці проф. В. Т. Гришка, знаємо, що історія застала наших давніх предків — Русів на причорноморському чорноземі, в околицях Дніпра і Київщині. Про це багато мовить історія України-Руси проф. М. Грушевського не стверджує цієї правди?

Наукова вагість розвідки в її систематичній джерельності, в ясності поставленої тези, Правди.

Ан. Москаленко.

НОВІ КНИЖКИ

- Юрій Клен. Твори. 2-ий том. За редакцією Євгена Маланюга. Торонто, Канада. Фундація імені Юрія Клена, стор. 352.
- Василь Чаплинко. Збік та інші оповідання, "Перемога", Бронкс-Вуенос Аярес, 1957, стр. 168. Обкладинка роботи С. Гордицького.
- Олександр Запорожеч — Дев'ять Відець. Повість. Вуенос Аярес, 1957, стр. 308. Мистецьке оформлення мала Бориса Крюкова.
- Микола Понеділок. Вітамін. Гумористичні образки по той історії цей бач океану. Видання Ю. Середька, Вуенос Аярес, 1957. Обкладинка і рідні рисунки в тексті роботи Бориса Крюкова. Шкіл автора — роботи німецького мала Штерна. Стр. 320.
- Василь Гришко. Свідчення літописів щодо походження Русі, Мюнхен, 1956, стор. 20.
- Проф. А.р. Василь Стецюк. Початок будівництва історії в старинному. Рім, Мюнхен, 1956, стор. 16.
- Датський Університетський політик. Moskau. Ukrainische unabhängige Assoziation der Forscher der sowjetischen Theorie und Praxis bezuglich der nationalen Probleme. N. 1 (2). Muenchen, 1957, S. 94.
- Золотий Ювілей Церкви св. Йоана в Нью-Йорку. Н. Дж.-Філадельфія, 1957. Без зазначення числа сторінок.
- 10-річчя Ліг Українських Католицьких Жінок Східної Канади (1945-1955). Ювілейний збірник статей і звітів. Торонто, 1957, стор. 126.
- Четвертого походу норманів та венеційців. Про ці часи переказує в теперішній науці є багато матеріалів, зокрема в славній історії оттоманської імперії фон-Гаммера, є англійський переклад її, або у К. Крезі в 1-омі; ці останні, зокрема, цінна своїми матеріалами про взаємодії Туреччини з Україною. Але ці наведені нами опущення ні в якій мірі не зменшують високої вагість самого Вексту 1-го тому "Історії" проф. Власовського, який заслуговує на найбільшу увагу та пошани. При повторному виданні, очевидно, можна буде все направити, якщо видавничі умови вважатиме то за доцільне.
- Друк і оформлення першого тому гарні, і треба сподіватися, що наступні томи будуть не гірші. На полицях світових бібліотек та в приватних бібліотеках людей, які цікавляться історією Церкви, ця перша історія Православної Української Церкви має зайняти місце, бо вона написана не тільки з великим знанням та об'єктивністю, але й із великим серцем.
- М. Верховиченко. Ідеї, брати мій... Думки в враження з перед десяти років. Пінбург, 1957, стр. 80.
- Міроslав Букачків. 3 моїх юних літ. Відбитка з "Нашої Метри", Торонто, 1957, стор. 20.
- Іван Гуменик. Мої спогади. (До розвитку організації життя українців Канади). Торонто, 1957, стор. 64.
- Д. Донцов. За яку революцію? Ліг Визволення України, Політична Бібліотека ЛВУ, ч. 12. Торонто, 1957, стр. 80. Обгорілий, 80, Стебельський.
- Юрій Арутюнян. По торах боротьби за правду і волю. Шікаго, 1957, стор. 64.
- Міроslав Прокоп. Україна і українська політика. Москва, Видавничий "Сучасна Україна", Мала Політична Бібліотека, ч. 4. Мюнхен, 1957, стр. 174.
- Deutsch-Slawische Gegenwart. Referate des Zweiten Ostseminars der Hochschule fuer politische Wissenschaften Muenchen. Verlag, Muenchen, 1957, S. 157.
- Ю. М. Мишлов. Коммунистическая утопия и советская действительность. Институт по изучению СССР. Мюнхен, 1957, стр. 92. (Циклостил).
- Петро Марченко. Нехолодично-суденний підручник мистецької творчості визначної приморбаліти. Нью-Йорк, 1957, стор. 20. (Циклостил).
- О. Л. Бек. Полізаційне дослідження в СССР. Інститут по изучению СССР. Мюнхен, 1957, стр. 118. (Циклостил).
- Науковий Збірник Українського Вільного Університету. Ювілейне видання. Том Мюнхен, 1956, стр. XXVІ + 362.
- Список нових поступлень Бібліотеки Інститута по изучению СССР. No. 33, декабрь 1956, стр. 12. No. 34, январь 1957, стр. 15. (Циклостил видання).
- Голос Спасителя. Релігійна місячник. Рік 29, ч. 6. Чарльз 1957. Портон, 1957, стр. 64.
- Гімназія. Орган української православної думки. Рік VI, ч. 29, травень-червень 1957. Мюнхен, 1957, стр. 16.
- Смоленск. Журнал української молоді і студентства. Рік 8, ч. 1-3 (71-73), січень-лютий-березень 1957. Торонто, 1957, стр. 16.
- Музейні Елсі. Видас Український Національний Музей. Рік III, квартал І-ІІ. Октяр, Каліфорнія, 1957, стор. 40.
- Місionar. Філадельфія, 1957. Листопад, 1957, стр. 193-224.
- Бюлетень. Комітет Українців Канади. Рік 5, червень 1957, стор. 16.

Шукаєте праці — шукаєте робітника?
Зверніться до Агенції Посередництва Праці
TOMPKINS SQUARE EMPLOYMENT AGENCY
33 — 3rd Avenue, New York 3, N. Y. • Tel. ORchard 4-1137
Особливо потрібні кваліфіковані, або неекваліфіковані
робітники до праці в ресторанах
КУХАРІ, БУФЕТОВІ (COUNTERMEN), КЕЛЬНЕРИ,
ПОСЛУГІ, ПОМИВАЧІ І ІН.
Заходьте до нашої Агенції, яка існує вже 30 років!
Наша Агенція відома, що дає охочим добро і добре
плату працю! Переконайтеся про це!
JOHN GELETY, власник

ПРАЦЯ — HELP WANTED — AGENCY — ПРАЦЯ
• HELP WANTED MALE •
СУПЕРІНТЕНДЕНТ
до модерного будинку,
з однією автомашинкою, оту-
рваній і спаленою з 18 дво-
кімнатними мешканцями при
716 E. 9th St. в Нью-Йорку.
За інформацією звертатися на:
OR 7-5757
печорами від год. 6-9.

• РОЗШУКИ •
• HELP WANTED FEMALE •
WRAPPERS
(у віці 18-35 р.)
1-ша шифта 7:30 р. — 4 п. пол.
2-га шифта 4 п. пол. — 12 веч.
5 днів — 37 1/2 год. в тижд.
Головність в біої фабрики:
Street II. — 40 Cooper Square —
Near Astor Pl.

ПРАЦЯ
• Help Wanted Male-Female •
MEN — WOMEN
Miscellaneous
Factory Work. 5 day week.
Some overtime
Steady Employment
Union Benefits.
ST 4-7880 Ask for Mr. Taylor

• MOVIES — THEATRE •
ОСТАННІЙ ДЕНЬ!
Великий нагороджений фільм
"THE GRASSHOPPER"
and
"NEVER TRUST
A GAMBLER"
AMERICAN THEATRE
3rd Street, N. Y. C.
(Bet. Ave. "B" & "C").
CA 8-6875

• ТОЛ МАКЕРС •
or
MOULD MAKERS
Постійна праця.
8 AM до 5:30 PM.
Платять відомою до збільше-
ній в Нью-Йорку, близько
George Washington Bridge.
LOWELL 8-8401

Experienced WAXERS
голосисті:
12-25 Whitehall St.
New York City
Кімната 210
між год. 3-5 по полудні.

ПРАЦЯ
• HELP WANTED MALE •
TOOL MAKERS
or
MOULD MAKERS
Постійна праця.
8 AM до 5:30 PM.
Платять відомою до збільше-
ній в Нью-Йорку, близько
George Washington Bridge.
LOWELL 8-8401

• РОЗШУКИ •
Шукаю стрийку
МИХАІЛА БЕЗУШКА,
з села Ласків, пов. Тернопіль,
Галичина. Пошуку донька його
брата Якова Безушка. Хто знав
би про нього, прошу писати на
адресу:
I. MELNYK
115 S. Patrick St.
Alexandria, Va.

ПАВЕЛ ПЕНКЕНЕР —
прошу ласкаво подати свою
адресу:
ДАНКА О.
4073 — 35th St.
Detroit 10, Mich.

СТЕФАНА СИСАНА, сина Ан-
тонія, з села Яворова Стоділка,
пов. Турка, Дрогобицької обла-
сті, прошу подати свою адресу
до:
Teodor BRUCZ
2524 E. 32nd St.
Lorain, Ohio
Ного знаменит і приятель про-
хую про адресу Сисана.

НАЙБІЛЬШ ДОВІРЕНА ФІРМА
ВИСИЛКИ ПАКУНКІВ
ДО ВСІХ КРАЇН ЄВРОПИ І АЗІЇ — с
John S. FEIGNER, президент
1530 Bedford Avenue, BROOKLYN 16, N. Y.
Мити за вислані речі оплачуються тут, за спеціаль-
ним порозумінням з Інтуристом.
Наша фірма є тепер так організована, що кожний
пакунки відсилається в 2-3 дні, а відборець
одержить його за 6-8 тижнів.
Пакети летунською поштою приходять
в 6-8 днів.
МОЖНА ВИСИЛАТИ НОВУ І ПОШЕВУ ОДЕЖУ,
ХАРЧІ, ЛІКИ, МАШИНИ ДО ШИТТЯ,
АКТОРДОНІ І Т. Д.
— Гарантуємо підписану посвідку відборця. —
БЮРО ВІДКРИТЕ ЩОДЕННО, також в НЕДІЛІ
від 9-6; в СУБОТУ від 8-4.
Телеф.: IN 7-7272; IN 7-6456
НАШІ ФІРМИ:
New York City, 78 Second Ave. ORchard 5-1540
Detroit 12, Mich., 11601 Jos. Campau Ave., TOWnsend 8-0298
Hartford, Conn., 651 Albany Ave., Chapel 7-5164
Los Angeles, Calif., 121 S. Vermont Ave., DU 5-6550
Philadelphia, Pa., 832 North 7th Ave. WA 3-1747
Chicago, Ill., 3741 W. 26th St. CR 7-2126
Newark, N. J., 263 Market St., Pir Lawrence St. Market 2-6937

ПОТРІБНЕ ШКОЛАМ!
ШКІЛЬНІ ПІДРУЧНИКИ
Буквар — "Своє Українське Слово", К. Вагилевича 2.00
Мова Рідна — Буквар, І. Коричного 2.00
Українська мова — В. Романенчук ч. I ..... .85
Українська мова — В. Романенчук ч. II 1.00
Наголою — П. Коваленко ..... .75
Географія України — М. Долінський 1.50
Україна — Земля моїх батьків — Ю. Сірий 1.25
Українська Читанка для III р. навчання укр. мови
В. Романенчук 1.50
Українська читанка для II кл. навчання укр. мови
Промени — Читанка з українства для V і VI кл.
— В. Радзівейчик — К. Кислевський 2.50
Золоті ворота — Читанка для української молоді — М.
Овчаренко 2.50
Граматика української мови для школи й самонавчання
К. Кислевський ..... .75
Українська мова для II кл. — П. Митрополний ..... .75
Українське право в школі — програма в дидактиці
К. Кислевський 1.00
Історія української літератури — В. Радзівейчик, том I 1.50
Історія укр. літератури II том 1.50
Історія укр. літератури III том 1.50
Маленький каталог — О. І. Рудавий ..... .60
Граматика української мови — О. Паневко 2.00
IV Читанка — Матвійчук ..... .75
Коротка історія України — І. К. ..... .25
"СВОБОДА", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Платні канадійських послів
Правом і обов'язком кожного повноправного громадянина Канади є голосувати в виборах. Канадійці викинули впровадити мінусів років, що вони бажають, аби їх парламентарні репрезентанти були належно винагороджені, бо свідомі високих видатків, що їх мусить робити кожний член парламенту. Так, наприклад, поїзд з західних провінцій мусить платити своєму заступникові, який веде його підприємство чи бізнес в час його несприятливості; він мусить жити, під час свого перебування в Оттаві, у готелі та загато подорожувати на свій власний кошт. Сесії парламенту значають ризиком для і змушують по-ла впровадити більші частини року відпочивати додому. Крім того, що п'ять років поспіль мусить вести кампанію в своїй виборчій округі, щоб одержати здатність підтримати свого мандату. Канадійські послів є найкраще оплачуваними парламентарями у світі. Член канадійського парламенту одержує 8,000 доларів як відшкодування за час витрачений на участь у парламентарній сесії, та 2,000 доларів річно, вільних від податку, на свої особисті видатки. С 265 послів і кожний з них одержує таке відшкодування за кожну сесію; переважно буває тільки одна сесія, але в деяких роках є дві. 3-поміж тих 265 членів парламенту прем'єр вибирає собі 19-членний уряд; міністер одержує, крім звичайної платні і додатку як посла, 15,000 доларів міністерської платні та 2,000 доларів (теж вільних від податку) на автомобіль. Лідер опозиції (тобто лідер найбільш опозиційної партії в парламенті) одержує таку саму суму річно, як міністер, значить перевищує 27,000 доларів. Прем'єр міністер одержує таке ж відшкодування і додатку, як міністер, але його урядова платня є вища: річно 25,000 доларів. Загальна річна платня прем'єра виносить 37,000 доларів річно. ("К. С.")

Франський бандит Даджак, який у березні цього року застрелив із закладів двох американських службовців, а потім убитий також і дружиною одного з них, асупереч зізнанням скоплені інших бандитів — живе і виступає за останніх чотири місяці вбити ще 12 осіб. Військо і поліція безуспішно його розшукують. У доповідному доповіді в Вашингтоні перше за останні роки показало публіці, що за "співачих" (чорно-білих) лебедів. Ці рідкі птахи зловлено на Озерах Червоних Скель в Монтані.

Трухильо твердить, що справа Галіндеза належить до компетенції ньюйоркської поліції
Сіудад Трухильо, — Головнокомандуючий збройними силами Домініканської Республіки і її диктатор генераліссіму Рафаель Л. Трухильо заявив у розмові з кореспондентом "НБТаймсу", що справа зникнення д-ра Галіндеза, репрезентанта банків в Об'єднаних Націях і викладача в Колумбійському університеті і водночас із цим заважкою противника диктаторського режиму в Домініканській Республіці, його не цікавить. Виявлення цього "зникнення" належало, на його думку, не до домініканського уряду, але до ньюйоркської поліції. Д-р Галіндеза, як відомо, пропав без вісті в Нью-Йорку 12 березня 1956 р. і згідно з вислідами слідства, проведені редакціями деяких американських журналів, мав бути перевезений літаком до Домініканської Республіки і там вбитий або ув'язнений. Заангажовані в цьому північні особи згинули (одні з них згинули самотужетом в домініканській в'язниці). У зв'язку із таким негативним становищем домініканського уряду до провадження офіційно слідства д-ром Моррісом Л. Ернстом на території цієї республіки, і без в'язливості одержати будь-яку допомогу в цій справі від поліції й уряду, д-р Ернст вирішив закінчити своє слідство і перервати всі розмови на цю тему з офіційними домініканськими чиновниками.

Л. КОВАЛЕНКО
"В ЧАСІ І ПРОСТОРИ"
П'єси
Ціна \$2.00
Замовляти:
"СВОБОДА"
83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

Рештки спаленого внаслідок блискавки канадійського пасажирського літака DC-4, в катастрофі якого загинуло 79 осіб. На фото: кратер серед лісу поблизу Квебеку, спричинений ударом і пожежею літака.

Арабська Ліга скаржить Англію перед Радю Безпеки за війну в Омані

Об'єднані Нації. — В Об'єднаних Націях отримано вістку, що Арабська Ліга, якої постійний секретаріат знаходиться в Каїро, рішила жадати скликання Ради Безпеки для справи війни в пустинній країні Оману у південно-східній частині Арабського півострова, де англіїці, що мали союз з місцевим султаном, прийшли йому з активною допомогою проти ворожобницьких арабів. Єгипетська преса закидає при цьому Іракові і Лівії, що вони зумисне зловикали з відповіддю, поки англіїці й султан здобули два найбільші центри згаданих ворожобницьких арабів, міста (якщо так можна назвати пустинні оселі) Нізаву і Фарк. Якщо арабські країни згодяться резолюцію, щоб закінчити Англію до припинення воєнних дій в країні Мускату й Оману, то це буде анахронічна резолюція. Фактично тамошня "війна" вже скінчена, дармащо представник звороженого імама (духовного мусульманського зверхника) в Каїро заявив, що "боротьба за визволення Оману буде продовжуватись".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

КАРТЕТ, Н. Дж. — Місцеві збори Т-на "Запорозька Січ", 342 Вілья, відбулися в неділю 18-го серпня, о год. 1-й по пол., в церковній залі — 645 Розвелт Еленс. Всі члени прийшли вчасно. І. Гундик, секр.

САВТПОРТ, Конн. — Т-во ім. Т. Шевченка, Вілья 84, поновилося, що звичайні місячні збори відбулися в неділю 18-го серпня, тобто о год. 4-й по пол. Просилися всі члени й полагали справи, які будуть на денний порядок. — І. Махно, предс.; М. Гудзик, кас.; П. Дудко, секр.

ЩО ГЕНВЕН, Конн. — Повідомляється, що звичайні місячні збори Т-на "Любов", Вілья 370, відбулися в неділю 18-го серпня, зараз по сні. Богослужба, в церковній залі — 127 Парк вул. Секретар буде збирати виласки від год. 9-й рано, тож просилися всі члени прийти і пригнати свою заледність. Це в секретаря знаходиться диледенді, просимо їх відбрати. К. Стасюк, предс.; Р. Голубович, кас.; В. Гіна, секр.

ЧИ У ВАС ЗАГАЛЬНА СКЛЕРОЗА?

Загальна склероза сама виявляє себе в неправильному функціонуванні мускулів. Видування залежить від відтворення дія нервових центрів, щоб відновити гармонію праці нормальних процесів людського організму. Це намагання зробила хіропрактика і вона має великий успіх у лікуванні багатьох випадків недуг загальної склерози і дає нам тепер нову заповню здоровому життю. Досліді в Spears Hospital припинили додало успішності поборювання хіропрактикою того наразилоного порогу. Пільг до Ватого місцевого хіропрактика або пишніть по безплатну літературу про Multiple Sclerosis і інші подібні недуги.

Spears Chiropractic Hospital — Dept. A 102, Denver 20, Colorado

ТАРЗАН, ч. 3916. Випу, але не за огорожею.

PRECIOUS MINUTES HAD ALREADY PASSED, AND, WITH EVANS' LIFE AT ITS LOWEST EBB, TARZAN AIMED CAREFULLY, HURLED HIS SPEAR --

AND FORTUNATELY SPLIT THE ROPE!

Дорогоцінні хвилини вже минули, і, коли життя Івенса зближалося до кінця, Тарзан пильно націлився і кинув свого списа... І, на щастя, перервав лив...

• ВАКАЦІЇ •
ПРОВЕДІТЬ СВОЇ ВАКАЦІЇ У
Page — One Chateau
ЗАПЕВНЕНА ДОБРА КУХНЯ — ПОМІРКОВАНІ ЦІНИ.
• КУПАЛЬНЯ —
— Ми певні, що Ви будете дуже задоволені. —
Іхати автобусом з Port Authority до Rosendale, а там ми по Вас відведемо. Пишіть до: **MARY & JOHN KRUI**
Box 232 Stone Ridge, N. Y. — Tel.: High Falls 3860

ПАНСІОН Shangri Lodge
Lexington, N. Y.
P. O. Box 146 Tel.: Lexington 2921
В СЕРЦІ ГІР KETCHIKI
— серед лісів, на сонячній поляні — над чудовою річкою, пригорою до купелі, плавання і риболовлі.
• Вигляд олів і більше особливих кімнат •
• ПОВНИЙ КОМФОРТ •
— Смажний та здоровий домашній харч. —
НИЗЬКІ ЦІНИ. — Для дітей велика знижка.
Інформації: **З. НАВАРА**
Телеф.: PR 8-1833 від 6-10 P. M.

MISCELLANEOUS
НА ГАРНИЙ СПОМІН ... КУПІТЬ ПАМ'ЯТНИК У

ROSE HILL MONUMENTS
184 Union Ave. (near Lyons Ave.) Irvington, New Jersey
Українські продажі — **S. ZELINSKY — PHILIP CHUY**
Ми обслуговуємо і ставляємо пам'ятники на всіх цвинтарях в околиці 100 миль. — Також робимо написи.
Тел.: ESsex 2-0468

Засновано 1920 р. Tel. AL 4-8779
KOWBASNIUK AGENCY
НОТАРІАЛЬНЕ БЮРО
277 East 10th Street New York 9, N. Y.
ВСІ РОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕНЬ —
ПОСЕРЕДНИЦТВО ПРОДАЖУ РЕАЛЬНОСТЕЙ
БІЛЕТІ НА КОРАБЛІ І ЛІТАКИ ДО ВСІХ
ЧАСТИН СВІТУ.
ВСЯКІ ІМІГРАЦІЙНІ СПРАВИ.
ПАКУНКИ ДО ВСІХ КРАЇН ЄВРОПИ І АЗІЇ
(Жадайте наших каталогів)
Міжнародні поштові перекази.
Віра Ковбаснюк-Шумейко Англія Шумейко
Години: 10 рано до 7-ї вечора. Субота 10 рано до 1-ї п. н.

ЩАДІТЬ У ЛЕГКИЙ СПОСІБ
КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ
ЧЕРЕЗ ПЕНРОЛ СЕВІНГТО

Посмертні Згадки
АННА ШИМКИВ, членка Вілья 392 УНСову, в Дітроїті. Мину, по довій і тяжкій недугі, померла, дня 26-го липня 1957 р. Покійна народилась 1898 р. в селі Покріпів, пов. Жидичів, Зах. Україна. Поширила в смутку чоловіка Олександра, сина Івана і одного з члених. Похорон відбувся 30-го липня, а пох. заведена до церкви св. І. Христителя, а опис на кладовищі Holy Cross. — В. Ія II. Федик

Литwyn & Litwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща ЦІНИ ПРИСТУПНІ
John Bunko
Licensed Undertaker & Embalmer
REASONABLE PRICES
437 EAST 5th STREET
New York City
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура, Модерна кладовища до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel. ORchard 4-2568